

UCHWAŁA NR

RADY MIEJSKIEJ W SKALE

z dnia

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale za rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.) Rada Miejska w Skale uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale za rok 2021 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Skale
Krzysztof Sobczyk

INFORMANIK
MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ W SKALE

mgr Barbara Stanisł

2022

Projekt

UCHWAŁA NR

RADY MIEJSKIEJ W SKALE

z dnia

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale za rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.) Rada Miejska w Skale uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale za rok 2021 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Skale
Krzysztof Sobczyk

1000

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Rada Miejska, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy społecznej.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest zasadne.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W SKALE

1. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale przedkłada roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2021 roku oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Podstawowym aktem prawnym, na podstawie, którego funkcjonuje Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale, jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.). Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych, w szczególności:

1. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004r.
2. ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.,
3. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r.
4. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r.
5. ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna z dnia 4 kwietnia 2014 r.,
6. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016r.,
7. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13.10.1998 r.
8. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.
9. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r.
10. ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r.
11. ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r.
12. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
13. uchwały Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 z dnia 15 października 2018r./ M.P. z 2018r. poz.1007/
14. ustawy o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014r.

2. DZIAŁ POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPIERANIA RODZINY

Podstawowym celem działania Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych. Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka Pomocy Społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem osoby, która wnioskuje o wsparcie jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. W swoich założeniach pomoc społeczna powinna, bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem, choć w praktyce jest to bardzo trudne do osiągnięcia.

2.1. Formy pomocy społecznej.

Osoby (rodziny), które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej. Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna. Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,

11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu lub narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tabela Nr 1 Powody przyznania pomocy społecznej rok 2021

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓLEM	w tym: NA WSI ¹⁾	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	155	80	293
SIEROCTWO	2	1	1	2
BEZDOMNOŚĆ	3	4	0	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	12	7	53
W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIEŁODZIETNOŚCI	5	7	6	35
BEZROBOCIE	6	56	27	116
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	60	35	80
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	94	54	160
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓLEM	9	8	6	20
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	1	0	1
RODZINY WIEŁODZIETNE	11	1	1	1
PRZEMOC W RODZINIE	12	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	5	0	5
NARKOMANIA	15	0	0	0

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	2	0	2
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	3	1	8
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	5	4	9
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

W 2021 roku podobnie jak w latach poprzednich dominującym powodem korzystania ze środków pomocy społecznej w Gminie Skały było ubóstwo, które występuje w 155 rodzinach oraz długotrwała lub ciężka choroba, która dotyka 94 rodziny. Z uwagi na utrzymujący się wciąż wysoki wskaźnik bezrobocia (56 rodzin) niezbędne jest podejmowanie działań ukierunkowanych przede wszystkim na zwiększenie szans w znalezieniu zatrudnienia przez osoby borykające się z problemem bezrobocia, nieaktywne zawodowo, zagrożone wykluczeniem społecznym. Poważnym również powodem ubóstwa w Gminie Skała jest również niepełnosprawność, występująca w 60 rodzinach.

2.2. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł netto.
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł netto.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są w formie:

- świadczeń pieniężnych,
- świadczeń niepieniężnych.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale w 2021 r. należały:

- zasiłek stały,

- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych to zadanie własne gminy, które finansowane jest ze środków z budżetu państwa.

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Poniesione wydatki na wypłatę zasiłków stałych w 2021 roku wyniosły 227 422,04 zł.

Średnia wartość świadczenia w formie zasiłku stałego w 2021 roku wyniosła 568,00 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 41 osób. W 2021 wyegzekwowano zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych z winy świadczeniobiorców, w łącznej wysokości 2 525,66 zł, z czego 1 977,66 zł to świadczenia podlegające zwrotowi do budżetu państwa, natomiast kwotę 548,00 zł potrącono z bieżących świadczeń.

Tabela Nr 2. Realizacja wypłat zasiłków stałych w latach 2020-2021

Forma pomocy	2020					2021				
	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Zasiłki stałe ogółem:	46	479	270 931,00	46	53	41	400	227422,04	41	46
Osoby samotnie gospodarującej	43	456	263 692	43	44	38	384	225464,92	38	38
Osoby pozostającej w rodzinie	3	23	7 239	3	9	3	3	1957,12	3	8

Jak wynika z powyższych danych, liczba osób korzystających z pomocy w formie zasiłków stałych na przestrzeni lat 2020-2021 zmniejszyła się w związku z nabyciem uprawnień do świadczeń emerytalnych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz śmierci osób pobierających zasiłek stały.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy to zadanie własne gminy, finansowane ze środków budżetu państwa oraz budżetu gminy. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Przyznanie zasiłku okresowego, podobnie jak zasiłku stałego, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Tabela Nr 3 Realizacja wypłat zasiłków okresowych rok 2020 – 2021

Forma pomocy	2020					2021				
	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem	61	437	95 707,00	61	95	79	533	132 684,58	76	132
w tym										
Środki własne gminy	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dotacja	X	X	95 707,00	X	X	X	X	132 684,58	X	X
w tym przyznane z powodu:										
bezrobocia	26	157	62 109	26	40	38	228	89 053,61	36	58
długotrwałej choroby	13	50	17 811	13	27	15	75	23 453,84	14	43
niepełnosprawność	25	230	15 787,00	25	31	27	222	17 373,13	27	34
Inne (bezdomność)	X	X	X	X	X	x	x	2 804,00	1	1

Z powyżej tabeli wynika, że zasiłek okresowy w stosunku do roku 2020 był wypłacony w wyższej kwocie. Wzrost liczby uprawnionych wynika z utraty źródła dotychczasowego dochodu spowodowanego bezrobociem, długotrwałą chorobą oraz uzyskania przez ww. osoby orzeczenia o stopniu niepełnosprawności jak również utrzymującą się w kraju sytuacją epidemiologiczną.

Zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nieposiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. specjalny zasiłek celowy- świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

Tabela nr 4. Realizacja wypłat zasiłków celowych (łącznie z zasiłkiem celowym na zakup żywności) w latach 2020-2021

Forma pomocy	2020					2021				
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe	166	X	134 040,00	108	230	174	x	150 905,00	125	237
Ogółem										
w tym specjalne zasiłki celowe	28	40	17 150,00	28	55	43	67	26 285,00	42	92

3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej.

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

1. praca socjalna,
2. poradnictwo specjalistyczne,
3. usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
4. kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
5. kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych,
6. sprawienie pogrzebu,

7. składka na ubezpieczenie zdrowotne.

3.1. Praca socjalna

1. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. W 2021 roku pracą socjalną objętych zostało 186 rodzin (w których jest łącznie 369 osób),
2. Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może pomóc, pod warunkiem, że klient zaangażuje się proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w nagłych przypadkach sytuacji kryzysowych jak i w rozwiązywaniu codziennych problemów.
3. W ramach indywidualnej pracy socjalnej pracownicy socjalni podejmowali działania, które można podzielić na następujące grupy:
 - praca socjalna na rzecz uzyskania niezbędnych środków materialnych, która była realizowana m.in. poprzez pomoc w uzyskaniu zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, a także informowanie osób i rodzin o możliwościach skorzystania z innego rodzaju ulg oraz motywowaniu do skorzystania z innych uprawnień. To również pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym - planowanie wspólnie z klientem wydatków poprzez właściwe hierarchizowanie potrzeb,
 - praca socjalna na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, której celem było zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym. To pomoc w organizowaniu czasu wolnego tym osobom, a także działania interwencyjne w sytuacji osób zaniedbanych i zagrożonych. Praca socjalna w stosunku do tych osób była realizowana poprzez budowanie systemu wsparcia środowiskowego niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania w środowisku (w tym wolontariat). To również pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności oraz udzielanie informacji o uprawnieniach z tego wynikających. Pracownicy socjalni pomagali klientowi w zorganizowaniu wyjazdu do sanatorium lub na turnus rehabilitacyjny, jak również w uzyskaniu wizyty lekarskiej oraz uprawnień do świadczeń z Narodowego Funduszu Zdrowia,

Praca socjalna prowadzona jest też w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z klientem, w celu znalezienia najlepszego rozwiązania trudnej sytuacji życiowej klienta. W 2021 roku pracownicy socjalni zawarli 17 kontraktów socjalnych.

3.2. Poradnictwo

W obszarze działań pomocowych duże znaczenie ma również zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do poradnictwa specjalistycznego w tym psychologicznego i prawnego. Liczba porad/wsparcia psycholog – 40 mediator -16 terapeuta – 9.

3.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują czynności o charakterze pielęgnacyjnym i gospodarczym. W 2021 roku tą formą pomocy objęto 5 osób, u których wykonano 2 560 godzin świadczeń usług opiekuńczych. Usługi realizowane były przez 5 osoby zatrudnione w Ośrodku na umowę zlecenie. Poniesione wydatki w przedmiotowym zakresie w 2021 roku wyniosły 52 806, 45 zł i zostały w całości sfinansowane ze środków własnych gmin.

3.4. Domy pomocy Społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt to zadanie własne gminy finansowane ze środków własnych. Odpłatność poniesiona za pobyt 10 osób w DPS (tj. 118 świadczeń) w 2021 roku wyniosła 309 535,93 zł. Średnia miesięczna wartość świadczenia na osobę wyniosła 2 623 zł. Osoby te zostały umieszczone w DPS głównie z uwagi na potrzebę opieki pielęgnacyjnej przez całą dobę, której nie mogły mieć zapewnionej w miejscu zamieszkania. Wydatki ponoszone przez ośrodek w tym zakresie stanowią uzupełnienie odpłatności dokonywanej przez mieszkańców.

Tabela nr 5. Wydatki gminy za pobyt podopiecznych w DPS w latach 2020 – 2021.

Rok	Odpłatność za pobyt w DPS:
2020	349 205,81 zł
2021	309 535, 93 zł

3.5. Schronienie

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku

dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Dodatkowo w 2021 roku Miejsko Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił schronienie dla 2 osób bezdomnych. Całkowity koszt pobytu w schronisku dla bezdomnych wyniósł 12 962,55 zł.

3.5. Składka zdrowotna

Poniesione wydatki w ww. klasyfikacji budżetowej w 2021 roku wyniosły 19 517,95 zł. Przyznawanie i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne to zadanie własne gminy, finansowane ze środków budżetu państwa. Świadczenie przyznawane jest osobom uprawnionym do zasiłku stałego, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia.

W 2021 roku tą formą pomocy objęto 35 osób, łącznie przyznano 371 świadczeń.

3.6. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki - zadanie zlecone finansowane ze środków publicznych

Jest zadaniem zleconym gminie, a środki na jego realizację w całości pochodzą z dotacji. Wynagrodzenie należne jest opiekunowi prawnemu za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną i jest przyznawane przez sąd (wypłata świadczenia jest realizacją orzeczenia sądu). Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd i w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

W roku sprawozdawczym Ośrodek wypłacił świadczenia dla 7 opiekunów prawnych, którzy sprawują na łączną kwotę 33 993,57 zł.

3.7. Sprawienie pogrzebu

Jednym ze świadczeń pomocy społecznej jest sprawienie pogrzebu. Ośrodek zgodnie z ustawą o pomocy społecznej sprawia pogrzeb osobie zmarłej na terenie Gminy Skała, która nie została pochowana przez osoby uprawnione, organy lub instytucje. Pogrzeb jest sprawiany zgodnie z wyznaniem zmarłego lub ma charakter świecki. W roku 2021 tut. Ośrodek nie organizował pogrzebu.

3.8. Program „Posiłek w szkole i w domu”

W 2021 roku ośrodek realizował rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie dożywiania udzielana była dzieciom oraz osobom dorosłym zamieszkującym na terenie Miasta i Gminy Skała. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1051,50 zł) lub rodziny (792,00zł). Program realizowany był zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Małopolskim. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 145 333,48 zł, z tego dotacja stanowiła 111 446,00 zł, zaś środki własne gminy 33 887,48 zł. Na posiłki przyznane decyzją wydatkowano 63 433,48 zł, natomiast na zasiłki celowe na żywność wydatkowano kwotę 81 900,00 zł. Programem dożywiania zostało objętych ogółem 53 osób, w tym z gorącego posiłku skorzystało 47 dzieci/młodzieży oraz 7 osób dorosłych. Dodatkowo w 2021 roku pomocą w formie świadczenia pieniężnego, tj. zasiłku celowego na zakup żywności objęto 147 osób.

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

4. Świadczenia rodzinne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, jako zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin oraz osób niepełnosprawnych.

4.1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny jest świadczeniem, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Wypłacany jest rodzinom w których miesięczny dochód na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł (w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności 764,00 zł). Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko: 18 roku życia, nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, 24 roku życia, jeśli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Tabela Nr 6 Realizacja wypłat świadczeń rodzinnych 2020-2021

Lp.	Wyszczególnienie	2020		2021	
		Kwoty	Liczba świadczeń	kwoty	Liczba świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	656 017,02	5 669	532 789,06	4703
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	305 677,88	2 342	225 382	1 909
a)	urodzenia dziecka	8 000,00	8	13 000,00	13
b)	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	107 497,31	275	58 890,30	155
c)	samotnego wychowania i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0	0	0	0
d)	samotnego wychowywania	24 271,66	137	17 439,99	97
e)	kształcenia i rehabilitacji	25 241,76	246	15 342,22	169
f)	rozpoczęcia roku szkolnego	30 538,88	317	26 042,43	279
g)	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	48 011,01	698	36 992,91	572
h)	wychowywania w rodzinie wielodzietnej	62 117,26	661	57 674,15	624
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	73 000,00	73	56 000,00	56
4.	Świadczenie rodzicielskie	86 374,90	92	126 718,50	137

4.2. Świadczenia opiekuńcze

Drugą grupą świadczeń rodzinnych są świadczenia opiekuńcze:

1. Zasiłek pielęgnacyjny (przyznawane niezależnie od dochodu),
2. Specjalny zasiłek opiekuńczy (przyznawany zależnie od spełnienia kryterium dochodowego),
3. Świadczenie pielęgnacyjne (przyznawane niezależnie od dochodu).

Tabela Nr 7 Realizacja wypłat świadczeń opiekuńczych 2020-2021

Rodzaj świadczenia	2020		2021	
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłek pielęgnacyjny	2 131	459 954,60	2 210	477 157,47
Świadczenia pielęgnacyjne	398	726 364,00	443	847 447,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	24	14 880,00	0	0
Zasiłek dla opiekuna	12	7 440,00	12	7 440,00
Razem świadczeń opiekuńczych	2 565	1 208 638,60	2665	1 332 044,47

Poddając analizie powyższe dane zauważyć należy, iż świadczenie pielęgnacyjne stanowi największą wartość wypłaty wśród świadczeń związanych z niepełnosprawnością. Na drugim miejscu znajdują się zasiłki pielęgnacyjne na trzecim zasiłki dla opiekuna. Wzrost realizacji świadczenia pielęgnacyjnego w stosunku do roku 2020 wynika z corocznej waloryzacji świadczenia. Wskaźnikiem waloryzacji jest zaś procentowy wzrost wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę.

4.3. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnione do pobierania tego świadczenia są między innymi osoby bezrobotne, studenci, a także osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych (umów zleceń i umów o dzieło) jak również osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, ale nie pobierające zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, od dnia porodu (dotyczy rodziców dziecka) lub od dnia objęcia dziecka opieką lub od dnia przysposobienia dziecka - przez okres: 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka, 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci, 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci, 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci, 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci. Świadczenie rodzicielskie przysługuje bez względu na dochody rodziny.

W roku 2021 wypłacono 137 świadczeń dla 22 osób na łączną kwotę 126 718,50 zł.

4.4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Przysługuje rodzicom, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka. Świadczenie jest uzależnione od kryterium dochodowego – dochód na jednego członka rodziny nie może przekraczać kwoty 1922,00 zł. Jednorazowa zapomoga, tzw. „becikowe” przysługuje, jeśli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Pozostawienie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Świadczenie wypłacane jest jednorazowo.

W roku 2021 wypłacono jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 56 000,00 zł (liczba świadczeń 56)

W 2021 roku wyegzekwowano zwrot świadczeń w łącznej wysokości 11 820,72 zł, z czego świadczenia w wysokości 3 885,12 zł oraz odsetki w kwocie 127,77 zł zostały zwrócone do budżetu państwa. Natomiast kwotę świadczeń w wysokości 7 807,83 zł potrącono z bieżących wydatków.

5. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane osobom uprawnionym zamieszkałym na terenie Miasta i Gminy Skała na poczet zasądzonych alimentów, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika jest bezskuteczna. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ma na celu:

- wspieranie osób, które nie otrzymują należnych alimentów od osób zobowiązanych,
- prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych poprzez działania zmierzające do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Tabela Nr 8 Szczegółowe rozliczenie świadczeń z funduszu alimentacyjnego 2020-2021

Fundusz alimentacyjny	2020	2021
Łączna kwota wypłaconych Świadczeń	160 553,90	174 768,23
Liczba świadczeniobiorców	31	39
Liczba świadczeń	380	381

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2021 roku dotyczyły w szczególności:

- ścisłej współpracy gminy wierzyciela z gminą dłużnika,

- ścisłej współpracy gmin z komornikami,
- aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- złożenia przez gminę dłużnika do właściwej komendy policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa (określone w art. 209 § 1 i 3 kodeksu karnego) przez dłużnika za uporczywego uchylania się od alimentacji,
- wydanie decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych(art. 5 ust. 3 ww. ustawy),
- przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy: co miesiąc przekazywane są informacje o wysokości zobowiązań do pięciu biur informacji o zobowiązania 34 dłużników.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 48 566,42 zł (w tym przekazane na budżet państwa - 37 962,05 zł, dochód własny gminy - 10 604,37 zł.)

6. Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub obustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie.

Tabela nr 9 Realizacja wypłat świadczeń wychowawczych 500+ 2020-2021

Świadczenie wychowawcze500 +	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba rodzin	Kwota świadczeń w zł
2020	25 855	2 282	1 373	12 856 662,24
2021	25 934	2 381	1 458	12 910 222,54

Z powyższej tabeli wynika, że wzrosły wydatki na realizację świadczenia wychowawczego. Wzrost wypłat świadczenia wynika z wyrównania w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

7. Realizacja Programu „Dobry start”

Od 2021 roku wypłatę świadczenia „Dobry start” realizują Zakłady Ubezpieczeń Społecznych. Ośrodki pomocy społecznej w 2021 roku wypłaciły jedynie świadczenie, na które wnioski zostały złożone w końcu 2020 roku. Świadczenie otrzymują rodzice, opiekunowie faktyczni, opiekunowie prawni w kwocie 300 zł jednorazowo. W 2021 roku świadczenie dobry start zostało przekazane w ramach wniosków złożonych w roku, 2020 na co wydatkowano środki w budżetu państwa wraz z należnymi kosztami obsługi zadania w wysokości 5 889,99 zł.

8. Realizacja świadczeń wynikających z „Ustawy za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązuje ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, jest to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu dziecka. Świadczenie przysługuje w wysokości 4.000,00 zł jednorazowo. Dodatkowym warunkiem jest udokumentowanie, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od **10 tygodnia ciąży do porodu**. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wymóg legitymowania się zaświadczeniem o pozostawaniu pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

W roku 2021 nie wypłacono żadnych świadczeń z ww. tytułu.

9. Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny jest realizowana w ramach rządowego programu wspierania rodzin wielodzietnych. W roku 2021 beneficjentami programu były:

- rodziny posiadające, co najmniej 3 dzieci, w wieku do 18. roku życia lub do 25. roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki w szkole lub szkole wyższej, bądź bez względu na wiek, legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- rodzice lub małżonkowie rodzica, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie, co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek, czyli również takie, które już zakończyły

naukę. W 2021 r. wydano 3 dodatkowe formy Kart Dużej Rodziny (karty elektroniczne). Poniesione koszty na wydawania Kart Dużej Rodziny pokryte były w całości ze środków budżetu państwa w kwocie 335,83 zł. Dodatkowo ze środków własnych dokonano zwrotu nadpłaconych przez mieszkańców opłat za wydawanie Kart Dużej Rodziny w wysokości 6,84 zł.

10. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, czyli stypendia i zasiłki szkolne są udzielane uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji ucznia.

Tabela 10. Szczegółowe rozliczenie stypendium szkolnego 2020-2021

		Typ szkoły			Razem
		Podstawowa	Gimnazja	Ponadgimnazjalna/ponadpodstawowa	
Ogółem liczba dzieci	<i>I-VI 2020</i>	31	X	13	44
	<i>IX-XII 2020</i>	12	X	9	21
	<i>I-VI 2021</i>	11	X	9	20
	<i>IX-XII 2021</i>	8	X	9	17
Calkowity koszt	<i>I-VI 2020</i>	26 510,40	X	11 821,20	38 331,60
	<i>IX-XII 2020</i>	7 420,80	x	5 888,80	13 309,60
	<i>I-VI 2021</i>	9 943,20	X	8 995,20	18 938,40
	<i>IX-XII 2021</i>	5 538,40	X	5 954,40	11 492,80

11. Program „CZYSTE POWIETRZE”

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, które nałożyły na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zaświadczenia wydawane są przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po uprzednim złożeniu wniosku. W 2021 roku wydano 73 zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

12. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W 2021 roku kontynuował działalność Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Burmistrza Miasta i Gminy Skała. Celem Zespołu jest zintegrowanie działań służb i instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Miasta i Gminy Skała. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele takich instytucji jak: szkoła, sąd, policja, przychodnia lekarska, ośrodek pomocy społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy. W 2021 roku do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 24 „Niebieskich Kart - A”. Oprócz „nowych środowisk” kontynuowano pracę z rodzinami, którym wcześniej założono Niebieską Kartę. W 2021 roku pomocą objęto 39 rodzin, w których zamieszkiwało 76 osób. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta — A” niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, przekazywał go wraz z wnioskiem o utworzenie Grupy Roboczej członkom Zespołu Interdyscyplinarnego. Po utworzeniu grupy zwoływane było posiedzenie – **liczba zwołanych posiedzeń 70.**

Prace grupy roboczej obejmowały:

- diagnozę, plan pomocy, podział działań,
- ewaluację działań i monitoring rodziny,
- określenie efektów działań, decyzję o zakończeniu pracy grupy roboczej.

W 2021 roku zakończono procedurę Niebieskich Kart w przypadku 30 rodzin, bowiem po przeanalizowaniu sytuacji ustalono, że okoliczności świadczą o ustaniu przemocy w rodzinie

i było uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy. W przypadku 6 rodziny rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań. Oprócz tego w Punkcie Informacyjnym, Wsparcia Rodzin i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą prowadzone było poradnictwo psychologiczne, dyżury mediatora, dyżury terapeuty. Liczba porad/wsparcia psycholog – 40 mediator -16 terapeuta – 9. Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. W trakcie naszych spotkań mogliśmy zapoznać się z procedurami poszczególnych instytucji.

13. Asystent rodziny - System pieczy zastępczej

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku kontynuowano działania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudniony był 1 asystent rodziny. Asystent rodziny pracował z 13 rodzinami (19 dzieci), w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz z rodzinami na rzecz powrotu małoletnich do rodziców biologicznych. Asystent Rodziny udzielał na bieżąco wsparcia rodzinom w poprawie sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania środkami finansowymi, w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi, motywował do poszukiwania oraz utrzymania zatrudnienia, towarzyszył podczas realizacji spraw urzędowych, podejmował działania integrowanie i aktywizowanie rodziny. W ramach wykonywanych obowiązków asystent rodziny współpracował na bieżąco z pracownikami socjalnymi oraz instytucjami takimi jak:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Skale,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Skale,
- Przedszkole Samorządowe w Skale,
- Szkoła Podstawowa w Minodze,
- Szkoła Podstawowa w Smardzowicach,
- Szkoła Podstawowa w Szczodrkowicach ,
- Szkoła Podstawowa w Cianowicach,
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Filia w Skale,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skale,
- Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Skale,

- Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia III Wydział Rodziny i Nieletnich,
- Komisariat Policji w Skale,
- Przychodnia Rejonowa w Skale,
- Kurator Zawodowy,
- Kurator Społeczny,
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Sułoszowie.

Asystent Rodziny współpracował również z pięcioma rodzinami, które uczestniczyły w projekcie „Gmina Skała Szansą dla Wszystkich”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 9.1.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

W 2021 roku realizowane były projekty socjalne między innymi: Projekt socjalny „Usłysz i zrozum dziecko”. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Miasta i Gminy Skała w okresie pandemii w 2021 roku zrealizował projekt socjalny „Usłysz i zrozum dziecko” następującej tematyce:

- Jak wychować dziecko w tych dziwnych czasach?
- Granice w wychowaniu
- Trudne uczucia – jak pomóc dziecku i sobie?
- Jak się komunikować w rodzinie?
- Jak zachęcić dziecko do samodzielności i współpracy?
- Dziecko przyklejone do ekranu – co mogę zrobić?

W ramach realizowanego projektu mieszkańcy Miasta i Gminy Skała mogli również skorzystać z indywidualnych konsultacji. Od 2021 r. w strukturze Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Informacyjny, Wsparcia Rodzin i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w ramach, którego można skorzystać z bezpłatnych usług takich specjalistów jak:

- dyżur mediatora,
- dyżur psychologa,
- Dyżur Terapeuty Uzależnień,

Na podstawie art. 191 ust.9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z powyższymi założeniami w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. tutejszy Ośrodek współfinansował pobyt 4 dzieci w rodzinie zastępczej oraz 3 małoletnich w placówce

opiekuńczo-wychowawczej. Poniesione wydatki w przedmiotowym zakresie w 2021 roku wyniosły 22 000,39 zł.

14. Projekty realizowane przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale.

W 2021 roku zostały zrealizowane zostały 4 projekty socjalne:

Projekt socjalny „Koperta życia”

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale realizował projekt socjalny „Koperta życia”. Projekt socjalny skierowany był do osób chorych, starszych, samotnych, niepełnosprawnych. Odbiorcami są seniorzy w wieku: 65 lat z terenu Gminy Skala. Głównym założeniem projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa seniorów poprzez przyspieszenie wykonywania czynności ratunkowych prowadzonych przez zespoły ratownictwa medycznego. „Koperta życia” ma ułatwić służbom medycznym udzielenie pomocy pacjentowi. W praktyce stanowi nie tylko nieocenioną pomoc w podjęciu szybkiej akcji ratującej życie, ale przy okazji zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych. Projekt ma na celu wesprzeć seniorów w tych trudnych chwilach jak również pokazać, że pamiętamy, myślimy o nich i są dla nas ważni. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale wspólnie z Sołtysami z terenu Gminy Skala oraz druhow Ochotniczej Straży Pożarnej przekazał 545 „Kopert życia” dla seniorów z miejscowości: Minoga (79), Barbarka (30), Gołyszyn (54), Sobiesęki (79), Poręba Laskowska (25), Przybysławice (55), Zamłynie (18), Nowa Wieś (66), Ojców (32), Rzeplin (84), Stoki (23).

Projekt socjalny pt. „Zdrowy i aktywny Senior”.

Projekt adresowany był do Seniorów, tj. osób starszych po 60- tym roku życia z terenu Miasta i Gminy Skala. W ramach ww. projektu w dniu 28 maja 2021 roku odbyły się pierwsze zajęcia pt. „Zdrowy kręgosłup”. Celem programu ćwiczeń było przede wszystkim poprawa sprawności funkcjonalnej Seniorów, czyli taki dobór ćwiczeń, by łatwiej im było wchodzić po schodach, wstawać z krzesła czy rozwieszać pranie. Celem ćwiczeń było zarówno wzmocnienie jak i poprawa elastyczności mięśni kręgosłupa i całego ciała. Każde spotkanie z Seniorami składało się z trzech części: delikatnej rozgrzewki, właściwego treningu i ćwiczeń rozluźniających i wyciszających organizm po wysiłku. Ćwiczenia miały charakter terapeutyczny nie tylko w kwestii zdrowia fizycznego, ale także psychicznego. Ponadto

w ramach projektu odbyły się zajęcia z dietetykiem, które składały się z części i teoretycznej jak i praktycznej. W części teoretycznej warsztatów seniorzy poznali podstawowe zasady zdrowego żywienia, zdobyli informacje na temat wpływu diety na stan zdrowia, poznali zagrożenia wynikające z nieprawidłowej diety. W części praktycznej warsztatów seniorzy mieli okazję przygotować koktajle oraz syropy z kwiatów odpowiadające żywieniowym wymaganiom seniorów.

Projekt socjalny pt. „ Rodzina bliżej siebie ”

Projekt adresowany jest do rodzin objętych wsparciem Asystenta rodziny z terenu Miasta i Gminy Skała. Projekt socjalny „Rodzina bliżej siebie” powstał z myślą o rodzinach przeżywających przejściowe trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Udział rodziców w projekcie może zapobiec wystąpieniu w rodzinie poważnych trudności wychowawczych, demoralizacji, dysfunkcyjności oraz wystąpieniu przemocy w rodzinie. Niniejszy projekt zakłada budowanie więzi rodzic-dziecko. Projekt „Rodzina bliżej siebie” miał na celu na bieżąco modelować właściwe postawy, ważne z punktu widzenia społecznego oraz kształtować prawidłowe wzorce rodzicielskie. Rodzice w trakcie zaplanowanych warsztatów zdobyli wiedzę na temat roli rodzica względem dziecka oraz pożądanych postaw rodzicielskich, racjonalnego gospodarowania budżetem domowym oraz zasad dotyczących zdrowego żywienia. W ramach działań zaplanowano poradnictwo psychologiczne dla dzieci i rodziców uczestniczących w projekcie. Poradnictwo psychologiczne skierowane było dla rodziców oraz dzieci, potrzebujących porady i wsparcia znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i borykających się z różnymi innymi problemami. Wsparcie psychologiczne miało na celu określenie, na czym polega problem dziecka i rodziny oraz jaka forma pomocy będzie najbardziej odpowiednia.

Cele szczegółowe

- integracja rodziny,
- kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich,
- redukcja napięć emocjonalnych oraz wyrażanie emocji i przeżyć,
- rozwijanie kompetencji społecznych wśród dzieci i rodziców,
- kształtowanie podstawowych umiejętności radzenia sobie dzieci w trudnych sytuacjach,
- poszerzenie integracji grupowej dzieci i rodziców ze społecznością,
- budowanie więzi rodzic-dziecko,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,

- motywowanie do poprawy sytuacji życiowej i kondycji rodziny.

Działania podjęte w projekcie socjalnym

- Realizacja programu wsparcia dla rodziców w okresie Pandemii „USŁYSZ I ZROZUM DZIECKO” W ramach wsparcia Rodzice z terenu Miasta i Gminy Skała uczestniczyli w wykładach o następującej tematyce:
 1. **Jak wychować dziecko w tych dziwnych czasach?** Trzy drogi w wychowaniu - jaką idziesz? Jaką wybierasz?
 2. **Granice w wychowaniu** jak pokazujesz dziecku granice? Jak się z nim komunikujesz?
 3. **Trudne uczucia - jak pomóc dziecku i sobie** O uczuciach ogólnie i trochę o mózgu i tym skąd się biorą trudne uczucia O tym co ja mogę zrobić i co może zrobić dziecko. Trochę o normach rozwojowych.
 4. **Jak się komunikować w rodzinie?** - największe błędy i drobne praktyki. Co zamiast rozkazów nakazów i kazań. Słowo NIE - jakie ma znaczenie i kiedy dziecko je słyszy Dlaczego dziecko nie słyszy naszego NIE.
 5. **Jak zachęcić dziecko do samodzielności i współpracy?** Tu konkretne narzędzia wychowawcze
 6. **Dziecko przyklejone do ekranu - co mogę zrobić?** Jak pomóc dziecku w tym czasie?
- Wsparcie psychologa,
- Spotkanie rodzinne - zacieśnienie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzenie czasu wolnego. Zajęcia odbyły się w ramach 1 spotkania, w wymiarze 3 godz. Dzieci wraz z rodzicami podczas warsztatów poprzez zabawę miały okazję do doświadczenia i refleksji na temat radzenia sobie z emocjami w codziennych kontaktach. W ramach działań zaplanowano animatora zabaw.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 roku pozyskał 37040,00 złotych dofinansowania na rozwój pomocy społecznej.

Projekt „Gwiazdka w zaciszu domu”

Celem projektu było przygotowanie świątecznych paczek dla samotnych osób oraz potrzebujących z terenu Miasta i Gminy Skała. Pomocą objęto 60 osób. Spotkanie odbyło się w innej formie z uwagi na epidemię korona wirusa. Ponieważ z uwagi na obostrzenia sanitarne,

że nie można było wspólnie zasiąść do wigilijnego stołu osoby potrzebujące wsparcia otrzymały świąteczne potrawy rozwieszone bezpośrednio do domów tych osób. W ramach projektu zostały przygotowane paczki świąteczne z artykułami żywnościowymi oraz zostały przekazane życzenia świąteczne, jako znak naszej pamięci i życzliwości dla tych, którym w życiu jest czasami znacznie trudniej niż nam. Pomimo tej trudnej sytuacji chcieliśmy, aby Święta były czasem radości dla wszystkich mieszkańców naszej gminy.

Projekt „Gmina Skała szansą dla wszystkich”

Pracownicy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale realizowali Projekt „**Gmina Skała szansą dla wszystkich**”, którego głównym celem była kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa lub tylko społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy. Wybór Grupy Docelowej określony był na podstawie diagnozy sytuacji przeprowadzonej przez pracowników poprzez analizę powodów korzystania ze wsparcia klientów MGOPS Skała oraz analizę sytuacji środowiskowej na terenie gminy Skała. W ramach projektu realizowane były następujące działania: identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika, realizacja wsparcia w ramach aktywnej integracji poprzez realizację kompleksowych usług z zakresu aktywizacji społeczno – zawodowej uczestników projektu, realizacja pracy o charakterze socjalnym na rzecz klientów MGOPS Skała, realizacja aktywizacji zawodowej przy współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami w formie zlecenia zadania publicznego – w przypadku zdiagnozowanych potrzeb.

Całkowita wartość projektu w 2021 r. wyniosła 361 895,59 zł w tym:

- ❖ wkład własny 54 394,44 zł
- ❖ środki z UE 307 501,15 zł

W 2021 r. do projektu „Gmina Skała szansą dla wszystkich” zrekrutowano 22 nowych uczestników tj. 18 osób dorosłych oraz 2 dzieci. Uczestnicy projektu nabyli nowe kompetencje społeczne i zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniach grupowych wyjazdowych, kursach zawodowych, indywidualnym poradnictwie. :

W okresie od stycznia 2021 r. do czerwca 2021 r.

W ramach uczestnictwa w ww. projekcie osoby skorzystały z porad:

- pedagoga w ilości 60 h,

- logopedy w ilości 60 h,
- psychoterapii sensorycznej SI w ilości 40 h,
- terapii uzależnień w ilości w ilości 40 h,

W ramach projektu 1 osoba ukończyła kurs prawa jazdy kat. B.

Odbyły się 3 szkolenia wyjazdowe :

- Szkolenie „Trening efektywnego rozwiązywania problemów” dla 10 uczestników w wymiarze 16 godzin oraz „Trening panowania nad lękiem” dla 9 uczestników (dzieci) w wymiarze 16 godzin.
- Szkolenie „Trening zastępowania agresji” dla 10 uczestników w wymiarze 16 godzin oraz „Trening adaptacji społecznej” dla 9 uczestników (dzieci) w wymiarze 16 godzin.
- Szkolenie „Trening pełnienia ról społecznych” dla 10 uczestników w wymiarze 16 godzin oraz „Trening kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych” dla uczestników (dzieci) UP w wymiarze 16 godzin.

W okresie od lipca 2021 r. do grudnia 2021 r.

W ramach uczestnictwa w ww. projekcie osoby skorzystały z porad:

- pedagoga w ilości 43 h,
- psychologa w ilości 100 h,
- terapeutę uzależnień w ilości 60 h,
- terapii wodnej ilości 13 h,
- rehabilitacji w ilości 50 h,

Uczestnicy projektu zostali objęci usługami aktywnej integracji o charakterze zawodowym w formach grupowych tj. KURS ECDL dla 4 uczestników projektu, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe.

W ramach projektu 7 osób ukończyło kurs prawa jazdy kat. B.

Programy

- **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”**

W roku 2021 ośrodek przystąpił do realizacji programu ministerialnego „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021. Program w całości jest finansowany z Funduszu

Solidarnościowego na 2021 r. Głównym celem programu jest wprowadzenie usługi asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.) albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego. Tą formą pomocy zostało objętych 5 osób. W ramach niniejszego zadania zatrudniono na umowę zlecenie 2 asystentów osoby niepełnosprawnej. **Na realizację programu w 2021 roku wydatkowano 31 841,98 zł, środki te w całości zostały pokryte z dotacji, z budżetu państwa.**

- **Ośrodek kontynuował realizację Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa 2014-2020” (FEAD).**

W 2021 roku zakwalifikowano łącznie do pomocy żywnościowej 330 osób i wydano 26.697,90 ton żywności w formie 2.248 paczek.

- **Program „Wspieraj Seniora”**

Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. W 2021 roku wsparciem objęto 33 osoby. Zakupy dostarczane były przez 4 pracowników Ośrodka.

- **Program Senior +**

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skale od 01.01.2021 r. ma w swojej strukturze organizacyjnej Klub SENIOR+ w miejscowości Barbarka. Klub SENIOR+ został utworzony dzięki dofinansowaniu z Programu Wieloletniego „SENIOR+” na lata 2015-2020, ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Natomiast bieżąca działalność Klubu SENIOR+ w Barbarce została w 2021 roku dofinansowana ze środków w ramach Wieloletniego Programu Rządowego „SENIOR+” na lata 2021-2025. W ramach ww. dofinansowania roku 2021 całkowity koszt zadania publicznego: ”Zapewnienie funkcjonowania Klubu „SENIOR+” w Barbarce wyniósł 57 101,62 zł, z czego kwota 22 950,28 zł pochodzi ze środków budżetu państwa, natomiast wymagany wkład własny

w wysokości 34 151,34 zł zabezpieczony został ze środków własnych. Klub Senior + w Barbarce został utworzony w celu integracji i aktywizacji społecznej oraz zaspakajania potrzeb kulturalnych środowiska osób starszych w Gminie Skała. Uczestnikami Klubu Senior + w Barbarce są mieszkańcy Miasta i Gminy Skała głównie z terenu wsi Barbarka, jak również wsi Gołyszyn i Poręba Laskowska. W zajęciach Klubie Senior + uczestniczy 25 osób, w tej liczbie są zarówno kobiety i mężczyźni, funkcjonuje od poniedziałku do piątku (od 14.00 do 20.00). W trakcie realizacji zajęć w 2021 r. w Klubie Senior + uczestnicy mają możliwość podtrzymywania więzi rodzinnych oraz sąsiedzkich, co z kolei zapobiega odizolowaniu się społecznemu tej grupy wiekowej. W trakcie realizacji projektu prowadzone były zajęcia rehabilitacyjno–ruchowe, zajęcia kulturalne oraz warsztaty zdrowego stylu życia, zajęcia społeczne, w tym wolontariat oraz zajęcia kulturalno-oświatowe. Ww. zajęcia prowadziła wykwalifikowana kadra mająca doświadczenie w pracy z ludźmi, w szczególności z osobami starszymi. Adresatami projektu są osoby nieaktywne zawodowo, powyżej 60 r. życia. W zajęciach, w których seniorzy uczestniczyli w siedzibie klubu i nie tylko zostało zauważone zwiększenie aktywnego uczestnictwa oraz poczucia zapewnienia im wsparcia przez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji. Pozwoliło to seniorom aktywniej spędzać czas wolny. Członkowie Klubu mają również możliwość uczestniczenia w działaniach samopomocowych, prospołecznych oraz angażują się w różnorodne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, w tym wolontariat. Ponadto, oferta Klubu zapewniła uczestnikom zaspokojenie potrzeb towarzyskich i kulturalnych poprzez udział w spotkaniach, pogadankach oraz uczestniczeniu w imprezach kulturalnych i wycieczkach. Uczestnicy w liczbie 25 seniorów z Klubu Senior + w Barbarce między innymi zrealizowali:

- 8 wycieczek
- 75 godzin nordic walking
- 24 godzin kulinarnych
- 66 godzin treningu.

Przy realizacji projektu zaobserwowano pozytywny wpływ seniorów na funkcjonowanie psycho-somatyczne. Chętnie podejmowali się różnego rodzaju prac proponowanych na zajęciach, gdyż wykonywali je bardzo starannie. Zajęcia w Klub Senior + w dużym stopniu rozwijały zainteresowania i umiejętności dostosowania się do grupy, zapobiegały marginalizacji osób starszych oraz kreowały wizerunek osób starszych jako jednostek czynnych społecznie. Realizacja projektu sprawiła że ludzie starsi nie czuli się osamotnieni.

Stworzone zostało miejsce spotkań dla naszych seniorów w dogodnych warunkach do korzystania z różnych form pomocy. Wszystkie zadania zostały zrealizowane zgodnie z umową. Wartością dodaną i chyba najważniejszą jest jednak to, co pozyskali seniorzy, czyli samych siebie po przez ciekawe spotkania oraz różnorodności wielokierunkowym działań w miejscu zamieszkania, które pozwoliło zapobieganiu wykluczeniu społecznemu i marginalizacji. Wyzwania wynikające z procesu starzenia się społeczeństwa wymagają podjęcia wielokierunkowych działań, które mają na celu zapewnienie godnego starzenia się poprzez poprawę, jakości i poziomu życia seniorom. Poprzez udział w zajęciach seniorzy zwiększyli swoją przynależność do wspólnoty, co zapewniło osobom w wieku starszym dobre samopoczucie, co ma duży wpływ na zdrowie oraz wzmocnili wiarę we własne możliwości.

Pozostała działalność Ośrodka:

- w 2021 roku Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował ze Stowarzyszeniem „Piękne Anioły” , które w ramach współpracy przekazał paczki Mikołajkowe dzieci z rodzin potrzebujących,
- w ramach projektu „Słoneczne Pokoje” zakończono 2 pokoje dla dzieci z rodziny objętej pomocą asystenta rodziny,
- współpraca ze fundacją Archezja w zakresie Kampanii **Przemoc nie skończy się sama – REAGUJ!** Kampania była realizowana od 21 czerwca 2021 r. do 31 października 2021 r. W dniu 27 czerwca 2021 r. przeprowadzono akcję promującą ww. kampanię, która odbyła się podczas uroczystego otwarcia Klubu Senior Plus w Barbarce w trakcie, którego zostały rozpropagowane ulotki, informatory oraz breloki, dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

w ramach kampanii realizowane były również działania tj.:

- a) profilaktyka zapobiegania przeciwdziałania przemocy i agresji (Placówki Oświatowe na terenie Miasta i Gminy Skała),
- b) dyżur psychologa dla osób doświadczających przemocy domowej w siedzibie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca,
- c) dyżur mediatora dla mieszkańców Gminy Skała w siedzibie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale,
- d) dyżur pracownika socjalnego w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Skale (w każdy poniedziałek miesiąca w godzinach pracy Ośrodka),

e) telefon zaufania,

Od miesiąca sierpnia zaplanowano dyżur terapeuty uzależnień dla mieszkańców Gminy Skała w siedzibie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skale.

W trakcie trwającej kampanii zrealizowano również działania tj.:

a) spotkanie policjanta z Seniorami,

b) spotkanie informacyjne pracownika socjalnego z seniorami.

- działalność nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, dla mieszkańców Gminy w siedzibie Ośrodka.
- W 2021 roku Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Skały w ramach którego została zorganizowana akcja „Paczki Mikołajkowe”. W akcji wzięło udział 9 dzieci z ubogich rodzin z terenu Miasta i Gminy Skała.
- w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Piękne Anioły został zrealizowany projekt Pomoc Supermoc w Szkole Podstawowej w Minodze i w Szczodrkowicach. Był to innowacyjny projekt realizowany przez Stowarzyszenie Piękne Anioły, którego celem jest rozwój umiejętności społecznych młodzieży.
- Współpraca ze Stowarzyszeniem „Wiosna” w ramach akcji charytatywnej „Szlachetna paczka” z terenu Miasta i Gminy Skała zostało wytypowanych 29 rodzin.
- Współpraca z lokalnymi firmami,
- Współpraca z kościołami.

15. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Rok 2022 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna w szczególności poprzez:

1. kontynuację realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Skała na lata 2019 – 2023,
2. kontynuację realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Skała na lata 2022-2028,
3. kontynuację realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Skała na lata 2020-2022,

4. opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Skała na lata 2023-2025,
5. realizację projektów socjalnych,
6. podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
7. prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej, jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb,
8. rozwój wsparcia w formie usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom starszym, jak również, jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na bardzo wysokie koszty ponoszone przez gminę za pobyt w DPS
9. wdrażanie systemu szkolenia i doksztalcania pracowników,
10. kontynuowanie działalności Punktu Informacji, Wsparcia Rodzin i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą,
11. dostosowanie potrzeb i form wsparcia dla cudzoziemców,
12. realizację prac społecznie użytecznych jako aktywnej formy pomocy dla osób długotrwale bezrobotnych,
13. zwiększenie oferty pomocowej poprzez udział w programach kierowanych do osób z niepełnosprawnością, osób starszych, samotnych, bezrobotnych.